

Suvestinė redakcija nuo 2022-06-03

Įsakymas paskelbtas: TAR 2015-02-23, i. k. 2015-02597

Nauja redakcija nuo 2022-06-03:

Nr. [V-1041](#), 2022-06-02, paskelbta TAR 2022-06-02, i. k. 2022-12105

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL LIETUVOS MEDICINOS NORMOS MN 122:2022 „SPORTO MEDICINOS
GYDYTOJAS“ PATVIRTINIMO**

2015 m. vasario 17d. Nr.V-214

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos medicinos praktikos įstatymo 4 straipsnio 4 dalimi:

1. T v i r t i n u Lietuvos medicinos normą MN 122:2022 „Sporto medicinos gydytojas“ (pridedama).
2. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal veiklos sritį.

Sveikatos apsaugos ministrė

Rimantė Šalaševičiūtė

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. vasario 17 d. įsakymu Nr. V-214

(Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2022 m. birželio 2 d. įsakymo Nr. V-1041 redakcija)

LIETUVOS MEDICINOS NORMA MN 122:2022 SPORTO MEDICINOS GYDYTOJAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos medicinos norma MN 122:2022 „Sporto medicinos gydytojas“ (toliau – Lietuvos medicinos norma) nustato sporto medicinos gydytojo veiklos sritis, teises, pareigas ir kompetenciją.

2. Lietuvos medicinos norma privaloma visiems sporto medicinos gydytojams, dirbantiems Lietuvoje, jų darbdaviams, taip pat institucijoms, rengiančioms šiuos specialistus, tobulinančioms jų kvalifikaciją bei kontroliuojančioms jų veiklą.

3. Lietuvos medicinos normoje vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys:

3.1. **Sporto medicina** – teorinė ir praktinė medicinos sritis, apimanti tiek aukšto meistriškumo sportininkų, tiek bendros populiacijos asmenų, dalyvaujančių visų rūšių ir lygių sportinėje veikloje, ligų prevenciją, diagnostiką ir gydymą, medicininę reabilitaciją po traumų ar ligų, atsiradusių dėl visų lygių fizinio krūvio ar sporto, taip pat visuomenės fiziškai aktyvaus gyvenimo būdo skatinimą.

3.2. **Sporto medicinos gydytojas** – medicinos gydytojas, teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs sporto medicinos gydytojo profesinę kvalifikaciją.

3.3. **Sporto medicinos gydytojo praktika** – teisės aktų reglamentuota sporto medicinos gydytojo pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir nustatytą kompetenciją atliekama asmens sveikatos priežiūra.

3.4. Kitos Lietuvos medicinos normoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos kituose asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

4. Sporto medicinos gydytojo profesinę kvalifikaciją įgyjama baigus universitetines medicinos studijas ir sporto medicinos rezidentūrą. Užsienyje įgyta sporto medicinos gydytojo profesinę kvalifikaciją pripažįstama Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo ir kitų profesinių kvalifikacijų pripažinimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

5. Teisę verstis sporto medicinos gydytojo praktika turi asmuo, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs sporto medicinos gydytojo profesinę kvalifikaciją ir turintis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka išduotą ir galiojančią medicinos praktikos licenciją verstis medicinos praktika pagal sporto medicinos gydytojo profesinę kvalifikaciją.

6. Sporto medicinos gydytojas verčiasi sporto medicinos gydytojo praktika Lietuvoje tik asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, turinčioje galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti sporto medicinos paslaugas ir (ar) kitas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurias pagal teisės aktų reikalavimus kartu su kitais asmens sveikatos priežiūros specialistais turi teisę teikti ir sporto medicinos gydytojas.

7. Sporto medicinos gydytojas Lietuvos medicinos normos 6 punkte nurodytose asmens sveikatos priežiūros įstaigose asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikia visų amžiaus grupių pacientams.

8. Sporto medicinos gydytojas dirba savarankiškai ar bendradarbiaudamas su kitais sveikatos priežiūros specialistais, kai sporto medicinos paslaugą teikia komanda, komandai vadovauja ir jos

darbą koordinuoja sporto medicinos gydytojas.

9. Sporto medicinos gydytojas vadovaujasi asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką, asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiais teisės aktais, Lietuvos medicinos norma, įstaigos, kurioje dirba, įstatais (nuostatais), vidaus tvarkos taisyklėmis bei savo pareigybės aprašymu.

II SKYRIUS TEISĖS

10. Sporto medicinos gydytojas turi teisę:

10.1. verstis sporto medicinos gydytojo praktika šios Lietuvos medicinos normos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, nustatyta tvarka;

10.2. išrašyti receptus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. kovo 8 d. įsakymo Nr. 112 „Dėl Receptų rašymo ir vaistinių preparatų, medicinos priemonių ir kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių išdavimo (pardavimo) vaistinėse gyventojams ir popierinių receptų saugojimo, išdavus (pardavus) vaistinius preparatus, medicinos pagalbos priemones ir kompensuojamąsias medicinos pagalbos priemones vaistinėje, taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

10.3. išduoti medicininius ar sveikatos pažymėjimus (pažymas) Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

10.4. pagal kompetenciją konsultuoti pacientus, fizinius ir juridinius asmenis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

10.5. teikti mobiliąsias sporto medicinos paslaugas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. sausio 7 d. įsakymo Nr. V-12 „Dėl Sporto medicinos ambulatorinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

10.6. atsisakyti teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, jei tai prieštarauja gydytojo profesinės etikos principams arba gali sukelti realų pavojų paciento ar gydytojo gyvybei, išskyrus atvejus, kai teikiama būtinoji medicinos pagalba;

10.7. nustatyti vaiko gimimo momentą Lietuvos Respublikos vaiko gimimo momento nustatymo įstatymo nustatyta tvarka;

10.8. nustatyti asmens mirties faktą Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo nustatyta tvarka;

10.9. gauti darbui būtiną informaciją apie gydomus ir konsultuojamus pacientus iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų bei fizinių ir juridinių asmenų;

10.10. vykdydamas Lietuvos medicinos normoje nurodytą veiklą, tvarkyti paciento asmens duomenis, įskaitant sveikatos duomenis, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių pacientų asmens duomenų tvarkymą, nustatyta tvarka.

11. Sporto medicinos gydytojas turi ir kitų teisių, nustatytų kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką.

III SKYRIUS PAREIGOS

12. Sporto medicinos gydytojas privalo:

12.1. teikti būtinąją medicinos pagalbą;

12.2. pagal savo kompetenciją, nurodytą šioje Lietuvos medicinos normoje, ir asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje verčiasi praktika, licenciją, kvalifikuotai tirti, diagnozuoti ir gydyti ligas, būkles bei sveikatos sutrikimus, rekomenduoti ir dalyvauti organizuojant profilaktikos priemones bei užtikrinti teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;

12.3. nepriskirtais jo kompetencijai atvejais siųsti pacientą konsultuotis ir (ar) gydytis pas atitinkamos srities asmens sveikatos priežiūros specialistą;

12.4. bendradarbiauti su asmens sveikatos priežiūros ir kitais specialistais;

12.5. turėti spaudą, kurio numeris suteikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. V-1 „Dėl Specialisto spaudos numerio suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

12.6. pagal kompetenciją vykdyti privalomas sveikatos programas;

12.7. laikytis gydytojo profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti, saugoti profesinę paslaptį ir visą informaciją apie pacientą laikyti konfidencialia; kitiems asmenims ši informacija gali būti atskleista Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytais pagrindais ir tvarka;

12.8. tobulinti profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

12.9. laikytis licencijuojamos asmens sveikatos priežiūros specialisto veiklos sąlygų;

12.10. tvarkyti sporto medicinos gydytojo praktikos dokumentus;

12.11. paaiškinti sporto medicinos gydytojo praktikos aplinkybes Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, teisės saugos institucijų ir kitų kontroliuojančių institucijų prašymu;

12.12. taikyti tik medicinos mokslo įrodymais pagrįstus, saugius tyrimo, diagnostikos ir gydymo metodus, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytus atvejus;

12.13. naudoti tik teisės aktų reikalavimus atitinkančias medicinos priemones, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytus atvejus. Užtikrinti, kad medicinos priemonės būtų naudojamos teisės aktų nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojų su medicinos priemone pateikiama informacija;

12.14. Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka teikti statistinius ir kitus atskaitomybės duomenis;

12.15. informuoti teisės saugos institucijas apie visus atvejus, kai į sveikatos priežiūros įstaigą kreipiasi arba pristatomas asmuo, kurio gyvybei pavojų kelia padaryti kūno sužalojimai, taip pat asmuo, kurio gyvybei pavojus negresia, tačiau jam padarytos durtinės, pjautinės, šautinės ar dėl sprogimo atsiradusios žaizdos arba kitokio pobūdžio kūno sužalojimai, kurie gali būti susiję su nusikaltimu;

12.16. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką, nustatytas pareigas.

IV SKYRIUS KOMPETENCIJA

13. Sporto medicinos gydytojo profesinę kompetenciją sudaro žinios ir gebėjimai, kuriuos jis įgyja baigęs sporto medicinos gydytojo profesinę kvalifikaciją suteikiančias studijas bei nuolat tobulindamas įgytą profesinę kvalifikaciją, atsižvelgdamas į nuolatinę medicinos mokslo ir praktikos pažangą.

14. Sporto medicinos gydytojas turi žinoti:

14.1. sveikatos priežiūros ir socialinės pagalbos organizavimo pagrindus;

14.2. dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos pagrindus;

14.3. medicinos statistikos pagrindus;

14.4. sveikatos draudimo pagrindus;

14.5. sveikatos teisės pagrindus;

14.6. asmens duomenų apsaugos principus;

14.7. naudojimosi informacinėmis ir ryšio technologijomis būdus ir mokėti jais naudotis;

14.8. varžybų taisykles, reglamentuojančias gydytojo darbą;

14.9. Tarptautinio olimpinio komiteto, Lietuvos tautinio olimpinio komiteto olimpinėse chartijose, Pasauliniame antidopiniame kodekse, Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatyme išdėstyti principus.

15. Sporto medicinos gydytojas turi išmanyti:

15.1. sportuojančių vaikų ir suaugusiųjų fiziologiją, patofiziologiją, biochemiją;

15.2. sportininkų rengimo pagrindus: judėjimo įgūdžių formavimo fiziologinius aspektus; vaikų, pagyvenusių žmonių ir moterų fizinio aktyvumo ypatumus; sportininkų organizmo adaptaciją prie fizinių krūvių, įvairių sporto šakų treniruočių ir varžybų ypatumus, pagrindinių fizinių ypatybių lavinimo principus, temperatūros, slėgio, oro drėgmės, laiko juostų įtaką sportiniam darbingumui;

15.3. fizinių pratimų biomechanikos pagrindus, funkcinę ir topografinę anatomiją, judamojo aparato pažeidimų sportuojant biomechanikos dėsningumus, biomechaniką;

15.4. raumenų veiklos bioenergetiką;

15.5. sportuojančių asmenų mitybos pagrindus: svorio kontrolę, kūno kompoziciją, mitybos sutrikimus, homeostazės pokyčius dėl įvairių fizinių krūvių ir aplinkos sąlygų veiksnių;

15.6. sporto higienos reikalavimus: sporto užsiėmimų įvairiomis aplinkos sąlygomis, sporto įrengimų ir salių, kompleksų, kitų sportuoti pritaikytų erdvių bendrus higienos reikalavimus;

15.7. fizinio krūvio parinkimo principus sportuojantiems asmenims ir lėtinėmis ligomis sergantiems pacientams, kuriems fizinis krūvis yra gydymo priemonė;

15.8. staigių mirčių sportuojant priežastis;

15.9. dažniausiai fiziškai aktyviems žmonėms pasitaikančias su fiziniu krūviu susijusias priešpatologines ir patologines būkles, jų etiologiją, patogenezę, simptomatiką bei diagnostiką, gydymą, reabilitaciją ir profilaktiką;

15.10. sporto psichologijos pagrindus;

15.11. priešstartinį sportininkų paruošimą;

15.12. ligų ir traumų, susijusių su fiziniu krūviu, etiologiją, patogenezę, simptomatiką bei diagnostiką, gydymą, reabilitaciją ir profilaktiką;

15.13. vaikų ir suaugusiųjų klinikinę sporto mediciną;

15.14. vaistinių preparatų farmakoterapijos, farmakokinetikos ir farmakodinamikos ypatumus sportininkams;

15.15. skiriamų procedūrų indikacijas ir kontraindikacijas;

15.16. komandinio darbo principus;

15.17. sporto komandos medicininio patikrinimo organizavimą;

15.18. infekcinių ligų profilaktiką sportininkų grupėje ir kelionių metu;

15.19. sportininkų mitybos organizavimą;

15.20. medicinos etikos pagrindus.

16. Sporto medicinos gydytojas turi gebėti:

16.1. taikyti sportininko fizinio išsivystymo, sveikatos, funkcinės būklės ištyrimo, adaptacijos prie fizinio krūvio vertinimo metodus;

16.2. nustatyti sportavimą ribojančius sveikatos veiksnis;

16.3. rekomenduoti sporto šaką (rungtį), fizinį krūvį, atsižvelgdamas į paciento sveikatos ir funkcinę būklę;

16.4. skirti gydymą fiziniu krūviu;

16.5. taikyti atsigavimo ir reabilitacijos fizinės medicinos priemones po fizinių krūvių bei ligų ir traumų, susijusių su bet koku fiziniu krūviu;

16.6. priimdamas sprendimus dėl tolesnės diagnostikos ir (ar) gydymo, paskirti, atlikti šiuos tyrimus ir kliniškai interpretuoti jų rezultatus:

16.6.1. laboratorinius tyrimus skubios diagnostikos prietaisais;

16.6.2. spirometriją;

16.6.3. ergometriją;

16.6.4. spiroergometriją ir kitus fizinio krūvio, aktyvios ir pasyvios ortostazės bei kitus funkcinis mėginis;

16.6.5. judamojo aparato testavimą;

16.6.6. ramybės elektrokardiogramą, krūvio EKG,

16.6.7. regos aštrumo tyrimą;

16.6.8. fizinės veiklos energijos sąnaudų apskaičiavimą;

16.6.9. sportuojančio asmens mitybos būklės vertinimą;

16.7. priimdamas sprendimus dėl tolesnės diagnostikos ir (ar) gydymo, paskirti ir kliniškai interpretuoti šių tyrimų rezultatus:

16.7.1. kompiuterinės tomografijos;

16.7.2. raumenų ir skeleto sistemos magnetinio rezonanso tomografijos;

16.7.3. kaulų mineralinio tankio tyrimo;

16.7.4. raumenų ir skeleto sistemos bei širdies ir kraujagyslių echoskopijos;

16.7.5. rentgenologinio tyrimo;

16.7.6. elektroneuromiografijos;

16.8. įvertinti ligų ir traumų riziką ir taikyti profilaktines priemones;

16.9. naudotis mobilia diagnostine ir fizioterapine medicinine įranga;

16.10. įvertinti sportuojančiojo asmens fizinį ir psichinį pervargimą, persitempimą, persitreniravimą;

16.11. interpretuoti įvairaus amžiaus sportuojančių asmenų instrumentinių tyrimų ir operacijų protokolų duomenis;

16.12. ištirti raumenų ir griaučių sistemą bei įvertinti judesių biomechaniką: raumenų jėgos dinamometriją; raumenų tonuso ir elastingumo matavimus; įvertinti sąnarių paslankumą, atskirų kūno segmentų ir viso kūno kinematiką;

16.13. teipuoti;

16.14. parinkti įtvarus;

16.15. atlikti vidutinės ir didelės kardiovaskulinės rizikos įvairaus amžiaus sportuojančių asmenų, taip pat ir turinčių lėtinę patologiją, funkcinės būklės vertinimą, adaptaciją fiziniam krūviui ir teikti fizinio aktyvumo rekomendacijas, individualizuojant fizinį krūvį;

16.16. parengti atsigavimo ir sveikatinimo programas sportuojantiems asmenims;

16.17. sudaryti ir koreguoti mitybos bei maisto papildų vartojimo programas įvairaus amžiaus sportuojantiems asmenims, įvertinti jų efektyvumą;

16.18. diegti ir taikyti naujus funkcinės būklės ir funkcionavimo vertinimo bei diagnostikos, gydymo ir medicininės reabilitacijos metodus;

16.19. naudoti telemedicinos priemones.

17. Sporto medicinos gydytojas gali atlikti:

17.1. paros AKS;

17.2. paros EKG (Holterio monitoravimą);

17.3. vaistinių medžiagų injekcijas į minkštuosius audinius, periferinių venų punkcijas, kraujo paėmimą tyrimams, vietinį nuskausminimą;

17.4. galūnių sąnarių punkcijas, aspiracijas ir injekcijas.

18. Sporto medicinos gydytojas turi gebėti įtarti šias ligas ir sutrikimus ir siųsti gydytis pas kitos srities gydytoją specialistą (kodai pagal Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtąjį pataisytą ir papildytą leidimą „Sisteminis ligų sąrašas“ (Australijos modifikacija, TLK-10-AM) (toliau – TLK-10-AM)):

18.1. infekcinę mononukleozę (B27);

18.2. geležies stokos anemijas (D50.8–9);

18.3. tarpinę hiperglikemiją su nepatikslinka komplikacija (E09.8);

18.4. patologinį nutukimą (E66.8);

- 18.5. nepatikslintą hiperlipidemiją (E78.5);
- 18.6. geležies apykaitos sutrikimą hemochromatozę (E83.1);
- 18.7. bendrą dehidrataciją (E86);
- 18.8. somatoforminę autonominę disfunkciją (SAD) (F45.3);
- 18.9. nervinę anoreksiją (F50.0);
- 18.10. epilepsiją (G40) ir epilepsinę būklę (G41), miego sutrikimus (G47);
- 18.11. refrakcijos ir akomodacijos sutrikimus – hipermetropatiją (toliaregystę) (H52.0), miopatiją (trumparegystę) (H52.1) ir regėjimo sutrikimus (H53);
- 18.12. hipertenzines ligas (I10–I15);
- 18.13. krūtinės anginą (I20);
- 18.14. ūminį miokardo infarktą (I21);
- 18.15. ūminį perikarditą (I30);
- 18.16. nereumatinės dviburio vožtuvo (mitralinio) ydas (I34);
- 18.17. nereumatinės aortos vožtuvo ydas (I35), nereumatinės triburio vožtuvo ydas (I36), plaučių kamieno vožtuvo ydas (I37);
- 18.18. ūminį miokarditą (I40);
- 18.19. kardiomiopatiją (I42, išskyrus I42.8);
- 18.20. kairės Hiso pluošto kojų blokadą, nepatikslintą (I44.7);
- 18.21. kitus laidumo sutrikimus (I45);
- 18.22. paroksizminę tachikardiją (I47);
- 18.23. prieširdžių virpėjimą ir plazdėjimą (I48);
- 18.24. kitas širdies aritmijas (I49, išskyrus I49.5, I49.8);
- 18.25. Reino (*Raynaud*) sindromą (I73.0);
- 18.26. hipotenziją (I95);
- 18.27. kitą ūminį sinusitą (J01.8);
- 18.28. astmą (J45); astminę būklę (J46);
- 18.29. artrozes (M15–M19);
- 18.30. „laisvą kūną“ kelio sąnaryje (M23.4 ir M24.0);
- 18.31. trauminį kalkėjantį miozitą (M61.0), kitą raumenų kalkėjimą (M61.4), nepatikslintą raumenų kalkėjimą ir kaulėjimą (M61.9);
- 18.32. raumens išvaržą (M62.8); nepatikslintą raumens ligą (M62.9);
- 18.33. nepatikslintą osteoporozę (M81.9);
- 18.34. kaulo vientisumo pažeidimus – lūžį dėl įtampos, neklasifikuojamą kitur (M84.3);
- 18.35. nepatikslintą kaulo vientisumo pažeidimą (M84.9);
- 18.36. nepatikslintus kaulų tankio ir struktūros pažeidimus (M85.9), kitus patikslintus kaulų tankio ir struktūros pažeidimus (M85.8);
- 18.37. antrinę amenorėją (N91.1), antrinę oligomenorėją (N91.4);
- 18.38. Marfano sindromą (Q87.4);
- 18.39. peties ir žasto lūžius (S42), peties sąnario išnirimus (S43.0–S43.3);
- 18.40. alkūnės ir dilbio lūžius (S52), dilbio kaulų išnirimus (S53.0–S53.3);
- 18.41. lūžius riešo ir plaštakos lygyje (S62), riešo ir plaštakos sąnarių išnirimus (S63.0–S63.4); šlaunikaulio lūžius (S72), šlaunikaulio išnirimus (S73.0); blauzdos, įskaitant čiurną, lūžius (S82), blauzdos kaulų išnirimus (S83.0–S83.2); pėdos lūžius (S92), čiurnos ir pėdos sąnarių išnirimus (S93.0–S93.3).

19. Sporto medicinos gydytojas turi gebėti įtarti, diagnozuoti, stebėti šias sportuojančiųjų patologines ir prepatologines būkles (kodai pagal TLK-10-AM), esant reikalui siųsti konsultuotis pas kitus specialistus:

- 19.1. nepatikslintą hiperlipidemiją (E78.5);
- 19.2. geležies apykaitos sutrikimą hemochromatozę (E83.1);

- 19.3. bendrą dehidrataciją (E86);
- 19.4. riešo kanalo tunelinį sindromą (G56.0), pado nervo pažeidimą (Mortono metatarsalgiją) (G57.6), kitas kojų mononeuropatijas (G57.8), tarpšonkaulinę neuropatiją (G58.0);
- 19.5. refrakcijos ir akomodacijos sutrikimus – hipermetropatiją (toliaregystę) (H52.0), miopatiją (trumparegystę) (H52.1) ir regėjimo sutrikimus (H53);
- 19.6. priešlaikines depoliarizacijas (I49.1–I49.4), sinusinio mazgo silpnumo sindromą (I49.5);
- 19.7. miokardo degeneraciją (I51.5); kardiomegaliją („sportininko širdis“) (I51.7); kitos kardiomiopatijos („sportininko širdis“) (I42.8);
- 19.8. kitus ir nepatikslingus didelio aukščio poveikius (T70.2);
- 19.9. plokščią pėdą (įgimtą) (Q66.5).
20. Sporto medicinos gydytojas turi gebėti taikyti konservatyvų gydymą po šeimos gydytojo ar gydytojo specialisto konsultacijos esant šioms ligoms ir sutrikimams (kodai pagal TLK-10-AM):
- 20.1. kelio sąnario vidiniams pažeidimams (M23, išskyrus M23.4, M23.6) bei kitiems specifiniams sąnario pažeidimams (M24, išskyrus M24.0, M24.3, M24.6);
- 20.2. kitoms sąnarių ligoms, neklasifikuojamoms kitur (M25, išskyrus M25.0 ir M25.1);
- 20.3. dorsopatijoms (M40–M54, išskyrus neurorauemeninę skoliozę M41.4);
- 20.4. trauminiam kalkėjančiam miozitiui (M61.0), kitam raumenų kalkėjimui (M61.4), nepatikslingam raumenų kalkėjimui ir kaulėjimui (M61.9);
- 20.5. kalkėjančiam tendinitui (M65.2), kitam sinovitiui ir tenosinovitiui (M65.8), nepatikslingam sinovitiui ir tenosinovitiui (M65.9), kitai sausgyslės kontraktūrai (M67.1), kitoms patikslingoms sinovijos ir sausgyslių ligoms (M67.8), nepatikslingai sinovijos ir sausgyslės ligai (M67.9);
- 20.6. minkštųjų audinių ligoms, sukeltoms krūvio, perkrovimo ar spaudimo (M70), bursopatijoms (M71, išskyrus M71.0 ir M71.1);
- 20.7. pado fascijos fibromatozei (pado fasciitui) (M72.2);
- 20.8. peties pažeidimams (M75);
- 20.9. kojos, išskyrus pėdą, entezopatijoms (M76), kitoms entezopatijoms (M77);
- 20.10. mialgijai (M79.1), neuralgijai ir neuritui (M79.2);
- 20.11. riebalinio kūno (po girnele) hipertrofijai (M79.4);
- 20.12. galūnės skausmui (M79.6);
- 20.13. kitoms osteochondropatijoms (M93) bei chondromaliacijai (M94.2);
- 20.14. peties juostos sąnarių išnirimams ir raiščių patempimams (S43), raumenų ir sausgyslių sužalojimui peties ir žasto lygyje (S46), kitiems peties bei žasto sužalojimams (S49.7–8);
- 20.15. dilbio kaulų išnirimui ir alkūnės sąnario raiščių patempimui (S53), raumenų ir sausgyslių sužalojimui dilbio lygyje (S56), kitiems dilbio sužalojimams (S59.7–8);
- 20.16. riešo ir plaštakos sąnarių išnirimams bei raiščių patempimams (S63), raumenų ir sausgyslių sužalojimui riešo ir plaštakos lygyje (S66), kitiems riešo bei plaštakos sužalojimams (S69.7–8);
- 20.17. šlaunikaulio išnirimui bei klubo sąnario raiščių patempimui (S73), raumenų ir sausgyslių sužalojimui klubo ir šlaunies lygyje (S76), kitiems klubo bei šlaunies sužalojimams (S79.7–8);
- 20.18. blauzdos kaulų išnirimui ir kelio sąnario raiščių patempimams (S83), raumenų ir sausgyslių sužalojimui blauzdos lygyje (S86), kitiems blauzdos sužalojimams (S89.7–8);
- 20.19. čiurnos ir pėdos sąnarių išnirimams ir raiščių patempimams (S93), čiurnos bei pėdos raumenų ir sausgyslių sužalojimui (S96), kitiems čiurnos bei pėdos sužalojimams (S99.7–8);
- 20.20. raumenų ir sausgyslių sužalojimams, apimantiems kelias sritis (T06.4);
- 20.21. išsekimui dėl pernelyg didelės įtampos, pervargimui (T73.3).

21. Sporto medicinos gydytojas po šeimos gydytojo ar gydytojo specialisto konsultacijos turi gebėti taikyti gydymą dozuotu fiziniu krūviu ir kitais fizikiniais veiksniais esant šioms ligoms ir sutrikimams (kodai pagal TLK-10-AM):

- 21.1. I tipo cukriniam diabetui (E10), II tipo cukriniam diabetui (E11);
- 21.2. lipoproteinų apykaitos sutrikimams (E78); petinio rezginio ligoms (G54.0);
- 21.3. hipertenzinėms ligoms (I10–I15);
- 21.4. nereumatinėms dviburio (mitralinio) vožtuvo ligoms (I34);
- 21.5. nereumatinėms aortos vožtuvo ligoms (I35);
- 21.6. nereumatinėms triburio vožtuvo ligoms (I36);
- 21.7. plaučių kamieno vožtuvo ydoms (I37);
- 21.8. kitoms hipertrofinėms kardiomiopatijoms (I42.2);
- 21.9. vaistų ir kitų išorinių veiksnių sukeltai kardiomiopatijai (I42.7);
- 21.10. kitoms kardiomiopatijoms (I42.8);
- 21.11. kardiomiopatijai, nepatikslintai (I42.9);
- 21.12. kardiomiopatijai sergant mitybos nepakankamumo sukeltomis ligomis (I43.2); kairės Hiso pluošto kojytės blokada (I44.7);
- 21.13. kitiems laidumo sutrikimams (I45.0–4);
- 21.14. kitoms širdies aritmijoms (I49.1–9);
- 21.15. miokardo degeneracijai (I51.5);
- 21.16. kardiomegalijai (I51.7);
- 21.17. hipertenzinėms ligoms (I10–I15);
- 21.18. artrozėms (M15–M19);
- 21.19. plokščiai pėdai (įgytai) (M21.4);
- 21.20. girnelės ligoms (M22);
- 21.21. kitam miozitui (M60.8); raumens kontraktūrai (M62.4), raumens išsekimui (M62.5), raumens įtempimui (M62.6); sinovijos hipertrofijai (M67.2); sąnario arba sausgyslės makšties ganglijui (M6.4);
- 21.22. suaugusių osteomalacijai (M83);
- 21.23. kaulo vientisumo pažeidimams – lūžiui dėl įtampos, neklasifikuojamam kitur (M84.3);
- 21.24. osteonekrozei (M87);
- 21.25. kitoms jaunatvinėms osteochondrozėms (M92);
- 21.26. nestabiliam klubo sąnariui (Q65.6), kitoms įgimtoms klubo sąnario deformacijoms (Q65.8);
- 21.27. įgimtai plokščiai pėdai (Q66.5) ir įgaubtai pėdai (Q66.7);
- 21.28. prieširdžių pertvaros defektui (Q21.1);
- 21.29. įgimtam plautinio kamieno vožtuvo nesandarumui (Q22.2);
- 21.30. įgimtam triburio vožtuvo nepakankamumui (Q22.81);
- 21.31. įgimtai aortos vožtuvo stenozei (Q23.01);
- 21.32. įgimtam aortos vožtuvo nesandarumui (Q23.1);
- 21.33. įgimtai dviburio (mitralinio) vožtuvo stenozei (Q23.21);
- 21.34. įgimtam dviburio (mitralinio) vožtuvo nesandarumui (Q23.3);
- 21.35. įgimtam dviburiui aortos vožtuvui (Q23.83);
- 21.36. kitoms patikslintoms įgimtos aortos ir dviburio vožtuvų formavimosi ydoms (Q23.89);
- 21.37. peties ir žasto lūžiui (S42);
- 21.38. dilbio lūžiui (S52);
- 21.39. lūžiui riešo ir plaštakos lygyje (S62);
- 21.40. šlaunikaulio lūžiui (S72);

- 21.41. blauzdos, įskaitant čiurną, lūžiui (S82);
- 21.42. pėdos lūžiui, išskyrus čiurną (S92);
- 21.43. nestabiliam klubo sąnariui (Q65.6);
- 21.44. įgimtai plokščiai pėdai (Q66.5), įgaubtai pėdai (Q66.7);
- 21.45. įdubai krūtinei (Q6.6), pleištiškai krūtinei (Q67.7); nepakankamam fiziniam aktyvumui (Z72.3).
- 22. Sporto medicinos gydytojas turi gebėti diagnozuoti ir konservatyviai gydyti šias ligas ir sutrikimus (kodai pagal TLK-10-AM):
 - 22.1. mitybinės kilmės anemiją, nepatikslintą (D53.9);
 - 22.2. mitybos nepakankamumą (E40–E46) ir kitų medžiagų stoką dėl mitybos nepakankamumo (E50–E64);
 - 22.3. nutukimą dėl kalorijų pertekliaus (E66.0), paprastąjį nutukimą (66.9);
 - 22.4. patikslintą angliavandenių apykaitos sutrikimą (E74.9);
 - 22.5. nepatikslintą hiperlipidemiją (E78.5);
 - 22.6. geležies apykaitos sutrikimą hemochromatozę (E83.1);
 - 22.7. bendrą dehidrataciją (E86);
 - 22.8. kitus skysčių, elektrolitų bei rūgščių ir šarmų pusiausvyros sutrikimus (E87.1, E87.5–E87.8);
 - 22.9. kitus infekcinius išorinius otitus (H60.3);
 - 22.10. atrioventrikulines pirmojo ir antrojo laipsnio blokadą (I44.0 ir I44.1);
 - 22.11. ūmines viršutinių kvėpavimo takų infekcijas: nepatikslintą alerginį rinitą (J30.4); nepatikslintą ūminį tonzilitą (J03.9), gripą, kai virusas nenustatytas (J11), nepatikslintą ūminį bronchitą (J20.9), vazomotorinį rinitą (J30.0);
 - 22.12. plokščią pėdą (M21.4);
 - 22.13. girnelės ligas (M22);
 - 22.14. kelio sąnario vidinius pažeidimus (M23, išskyrus M23.4), bei kitus specifinius sąnario pažeidimus (M24, išskyrus M24.0, M24.3, M24.6);
 - 22.15. kitas sąnarių ligas, neklasifikuojamas kitur (M25, išskyrus M25.0 ir M25.1);
 - 22.16. dorsopatijas (M40–M54, išskyrus neurorauumeninę skoliozę M41.4);
 - 22.17. trauminį kalkėjantį miozitą (M61.0), kitą raumenų kalkėjimą (M61.4), nepatikslintą raumenų kalkėjimą ir kaulėjimą (M61.9);
 - 22.18. kalkėjantį tendinitą (M65.2), kitą sinovitą ir tenosinovitą (M65.8), nepatikslintą sinovitą ir tenosinovitą (M65.9), kitą sausgyslės kontraktūrą (M67.1), kitas patikslintas sinovijos ir sausgyslių ligas (M67.8), nepatikslintą sinovijos ir sausgyslės ligą (M67.9);
 - 22.19. minkštųjų audinių ligas, sukeltas krūvio, perkrovimo ar spaudimo (M70), bursopatijas (M71, išskyrus M71.0 ir M71.1);
 - 22.20. pado fascijos fibromatozę (pado fasciitą) (M72.2);
 - 22.21. peties pažeidimus (M75);
 - 22.22. kojos, išskyrus pėdą, entezopatijas (M76), kitas entezopatijas (M77);
 - 22.23. mialgiją (M79.1), neuralgiją ir neuritą (M79.2);
 - 22.24. riebalinio kūno (po girnele) hipertrofiją (M79.4);
 - 22.25. galūnės skausmą (M79.6);
 - 22.26. kaulo vientisumo pažeidimus – lūžį dėl įtampos, neklasifikuojamą kitur (M84.3);
 - 22.27. kitas jaunatvines osteochondrozes (M92);
 - 22.28. kitas osteochondropatijas (M93) bei chondromaliaciją (M94.2);
 - 22.29. nepatikslintą cistitą (N30.9);
 - 22.30. peties ir žasto paviršinius sužalojimus (S40), peties ir žasto žaizdas (S41, išskyrus S41.81 ir S41.82), patempimus (S43.4–S43.7), dauginius sužalojimus (S49.7) ir kitus patikslintus sužalojimus (S49.8), raumenų ir sausgyslių sužalojimus peties ir žasto lygyje (S46);

22.31. dilbio paviršinius sužalojimus (S50) ir dilbio žaizdas (S51, išskyrus S51.81 ir S51.82), patempimus (S53.4), raumenų ir sausgyslių sužalojimus dilbio lygyje (S56), dauginius sužalojimus (S59.7) ir kitus patikslintus sužalojimus (S59.8);

22.32. riešo ir plaštakos paviršinius sužalojimus (S60), riešo ir plaštakos žaizdas (S61, išskyrus S61.1, S61.81 ir S61.82), patempimus (S63.3–S63.7), raumenų ir sausgyslių sužalojimus riešo ir plaštakos lygyje (S66), dauginius (S69.7) ir kitus patikslintus sužalojimus (S69.8);

22.33. klubo ir šlaunies paviršinius sužalojimus (S70), klubo ir šlaunies žaizdas (S71, išskyrus S71.8), patempimus (S73.1), raumenų ir sausgyslių sužalojimus klubo ir šlaunies lygyje (S76), dauginius (S79.7) ir kitus patikslintus sužalojimus (S79.8);

22.34. blauzdos paviršinius sužalojimus (S80) ir blauzdos žaizdas (S81, išskyrus S81.81 ir S81.82), patempimus (S83.4–S83.5), raumenų ir sausgyslių sužalojimus blauzdos lygyje (S86), dauginius (S89.7) ir kitus patikslintus sužalojimus (S89.8);

22.35. čiurnos ir pėdos paviršinius sužalojimus (S90), čiurnos ir pėdos žaizdas (S91, išskyrus S91.8), patempimus (S93.4), raumenų ir sausgyslių sužalojimus čiurnos ir pėdos lygyje (S96), dauginius (S99.7) ir kitus patikslintus sužalojimus (S99.8);

22.36. šilumos ir šviesos poveikius (T67);

22.37. hipotermijas (T68) ir nuožvarbas (T69.1);

22.38. troškulį, vandens stoką (T73.1);

22.39. išsekimą dėl pernelyg didelės įtampos, pervargimą (T73.3);

22.40. užsupimą transporte (T75.3);

22.41. nepatikslintą alergiją (T78.4);

22.42. įgimtą plokščią pėdą (Q66.5), įgautą pėdą (Q66.7);

22.43. įdubą krūtinę (Q66.6), pleištišką krūtinę (Q67.7).

Patvirtinta. Neteko galios nuo 2022-06-03

Priedo naikinimas:

TAR pastaba. nauja redakcija

Nr. [V-1041](#), 2022-06-02, paskelbta TAR 2022-06-02, i. k. 2022-12105

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-535](#), 2015-04-23, paskelbta TAR 2015-05-06, i. k. 2015-06818

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. vasario 17 d. įsakymo Nr. V-214 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 122:2015 „Sporto medicinos gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-662](#), 2016-05-25, paskelbta TAR 2016-05-26, i. k. 2016-14039

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. vasario 17 d. įsakymo Nr. V-214 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 122:2015 „Sporto medicinos gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-1041](#), 2022-06-02, paskelbta TAR 2022-06-02, i. k. 2022-12105

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. vasario 17 d. įsakymo Nr. V-214 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 122:2015 „Sporto medicinos gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“ pakeitimo